

PROBA PRACTICĂ

Notă:

- Subiectul pentru fiecare disciplină (geografie, biologie, chimie, fizică) se va rezolva pe o foaie tipizată separată.
- Timpul de lucru pentru proba practică este de 3 ore.
- La chimie, cerința se va rezolva direct pe foaia cu subiecte, iar aceasta se va capsă în coala tipizată.

GEOGRAFIE

Pe baza imaginilor vizualizate în filmul prezentat, rezolvați următoarele cerințe:

1. Precizați două forme majore de relief observate în materialul prezentat.
2. Menționați:
  - a) denumirea râului care a fost prezentat în film;
  - b) o formă de relief vizibilă în albia minoră a râului menționat la punctul a).
3. Scrieți denumirea a două roci care intră în alcătuirea formelor de relief prezentate în film.
4. Menționați două moduri de utilizare a terenurilor din unitățile de relief observate în materialul prezentat.
5. Precizați două tipuri de așezări rurale după modul de distribuire a gospodăriilor în teritoriu.

10 puncte

BIOLOGIE

Pe baza imaginilor vizualizate în filmul prezentat, rezolvați următoarele cerințe:

Subiectul I

7 puncte

La itemii 1-14 există o singură variantă corectă de răspuns. Scrieți, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare variantei corecte.

1. În imaginile prezentate se pot identifica:

- a. complexe zootehnice
- b. așezări de tip urban
- c. agroecosisteme
- d. baraje amenajate

2. Tipul de ecosistem antropizat identificat în itemul nr. 1 prezintă:

- a. animale domestice ce aparțin unui număr mare de specii
- b. contact redus cu mediul natural
- c. condiții caracteristice barării unui curs de apă
- d. culturi de cereale în care predomină porumbul

OLIMPIADA INTERDISCIPLINARĂ
"ȘTIINȚELE PĂMÂNTULUI"
ETAPA NAȚIONALĂ – BISTRIȚA
26-30 iulie 2011

3. Ecosistemul antropizat identificat în itemul nr. 1 se caracterizează prin:

- a. microclimat interior generat de temperatură și umiditate
- b. optimizarea raportului om-societate-natură
- c. repartiția uniformă a indivizilor în cadrul culturii de plante
- d. biotopuri naturale nemodificate de om

4. În imaginile prezentate se pot identifica urme de:

- a. eroziune a solului
- b. poluare chimică
- c. defrișare masivă
- d. poluare biologică

5. Pentru a evita efectele tipului de modificare/deteriorare identificat în itemul nr. 4, omul poate:

- a. supraexploata resursele solului și ale apelor
- b. cultiva plante în terase limitate de șanțuri care rețin apa
- c. realiza construcții de canale și baraje
- d. construi stații moderne de epurare a apelor

6. În imaginile filmate pe malul Someșului s-au putut identifica specii de:

- a. salcie
- b. jneapăn
- c. rododendron
- d. măslin

7. În imaginile prezentate se pot identifica tehnosisteme care se caracterizează prin:

- a. dominanța componentelor naturale
- b. capacitate nelimitată de autoreglare
- c. totală dependență de controlul uman
- d. absența influenței umane

8. În imaginile prezentate se pot identifica specii de gimnosperme precum:

- a. molidul
- b. fagul
- c. mesteacănul
- d. gorunul

9. În imaginile prezentate se pot identifica specii de arbori precum:

- a. cicoarea
- b. salcâmul
- c. rapița
- d. socul

OLIMPIADA INTERDISCIPLINARĂ
"ȘTIINȚELE PĂMÂNTULUI"
ETAPA NAȚIONALĂ – BISTRIȚA
26-30 iulie 2011

10. Satele care apar în filmul prezentat se pot caracteriza prin:

- aprovizionare cu apă din bazinul hidrografic al râului Dâmbovița
- surse de hrană reprezentate de ecosisteme naturale și agroecosisteme
- stații de epurare a apelor uzate la nivelul fiecărei gospodării
- utilizarea energiei produse în centrale nucleare din localitate

11. Ecosistemele antropizate care apar în filmul prezentat se caracterizează prin:

- lanțuri trofice modificate și simplificate
- stabilitate crescută comparativ cu cea a ecosistemelor naturale
- energie solară ca unică sursă de energie
- grad de antropizare ridicat și poluare excesivă

12. Circuitul materiei prin ecosistemele antropizate presupune:

- o producție biologică globală realizată de către producători
- tendință către liniaritate, fapt care modifică circuitele biogeochimice
- independență față de structura biotopului, biocenozei și de structura trofică
- transfer de biomasă doar în cadrul aceluiași nivel trofic

13. Fluxul de energie prin livada care apare în filmul prezentat se caracterizează prin:

- creșterea eficienței utilizării energiei de la nivelul producătorilor spre cel al consumatorilor de vârf
- creșterea pierderilor de energie de la nivelul producătorilor spre cel al consumatorilor
- scăderea energiei pierdută prin respirație de la producători spre consumatori
- creșterea energiei stocate în producția primară netă de la producători spre ultimii consumatori

14. Biocenoza din ecosistemul de pomi fructiferi observat în film se caracterizează prin:

- producători reprezentați de plantele din stratul ierbos și de larvele insectelor fitofage
- prezența lanțurilor trofice de tip fitofag și saprofag
- consumatori puțin numeroși ca număr de specii și ca număr de indivizi în cadrul unei specii
- acarieni care mineralizează biomasa vegetală moartă

Subiectul II

3 puncte

1. Alcătuiți câte un lanț trofic format din patru verigi pentru:

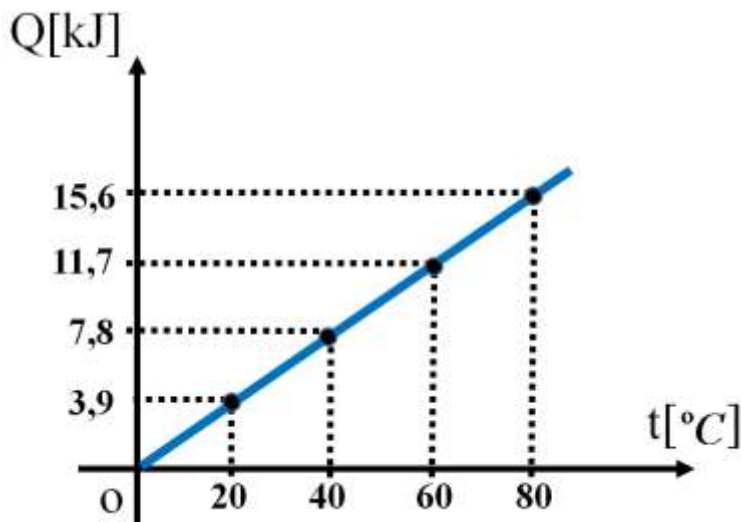
- un ecosistem acvatic;
- un ecosistem terestru.

2. Explicați motivul pentru care un lanț trofic are un număr limitat de verigi.

FIZICĂ

Un elev olimpic la ȘTIINȚELE PĂMÂNTULUI în plimbare prin parcul din Bistrița, găsește o “rocă”, cu masa $m = 0,5 \text{ kg}$ de puritate 98%. Dependența căldurii primite de “rocă” în funcție de temperatură este dată în graficul de mai jos:

- a) Care este semnificația fizică a pantei dreptei din grafic?
 b) Identifică natura substanței din componența “rocii” utilizând datele din tabelul de mai jos:

4 puncte

6 puncte

Denumirea substanței	Căldura specifică c [[J/kg · K]
Aluminiu	895
Beton	880
Cărămidă	750
Fontă	540
Cupru	390
Argint	235
Plumb	125

CHIMIE

Determinarea durității și alcalinității unor probe de apă (10puncte)

Determinarea calitativă a durității apei se folosește pentru controlul funcțional al filtrelor de dedurizare pentru stabilirea momentului de epuizare a acestora. Dacă apa este lipsită de duritate, filtrul poate funcționa în continuare, iar dacă apa are duritate atunci, filtrul trebuie scos din funcțiune.

Alcalinitatea permanentă (față de fenolftaleină) se determină la probele de apă de: alimentare, din cazan, abur și condensat.

Pe masa de lucru ai două probe de apă numerotate 1 și 2. Una dintre probe conține apă industrială reziduală, iar cealaltă provine dintr-un izvor din apropierea orașului Bistrița.

Prin analizele de determinare calitativă a durității și de determinare a alcalinității trebuie să găsești sursa de proveniență a fiecărei probe.....**1p**

Analiza I : Determinarea calitativă a durității **2p**

Într-un pahar Berzelius pune aproximativ 20 cm³ apă și adaugă indicatorul ERIOCROM-BORAX. Agită până se obține o colorație omogenă. Dacă proba se colorează în albastru înseamnă că apa este lipsită de duritate, iar dacă proba se colorează în roșu-liliachiu apa are duritate.

Analiza II : Determinarea alcalinității permanente (p).....**7p**

Într-un pahar Erlenmeyer se pun 100 cm³ apă și se adaugă 2 – 3 picături soluție indicator FENOLFTALEINĂ. Dacă proba rămâne incoloră, apa respectivă nu are alcalinitate **p**. Dacă proba se colorează în roșu, se titrează cu acid clorhidric 0,1M la dispariția culorii roșii. Dacă dorești să refaci titrarea, vei utiliza același pahar Erlenmeyer, după spălare cantitativă.

Alcalinitatea p (permanentă) se calculează având în vedere relația următoare:

$$0,1\text{cm}^3 \text{ soluție HCl } 0,1\text{M titrat} = 0,1\text{mmol/L alcalinitate p}$$

După analizarea celor două probe, centralizează rezultatele în tabelul de mai jos și trece calculele pe foaia de concurs.

Proba	Determinarea durității calitative		Determinarea alcalinității p		Proveniența probei
	Culoarea obținută	Concluzie	Volumul soluției HCl titrat	Valoarea alcalinității p (mmol/ L)	
1					
2					